

“Маълумотлар базаси” ФАНИ**№1 Фан боби – 1; Бўлими – 1; Қийинчилик даражаси – 1;**

Маълумотлар базаси- бу:
махсус ташкил этилган ва ташқи ташувчиларда сақланадиган қандайдир объект ҳақидаги ўзаро боғланган маълумотлар мажмуи;
катта ахборотлар массивларини сақлаш ва қайта ишлаш учун дастурлар мажмуаси;
маълумотларни манипуляция ва тулдиришни қўллаб-қувватловчи интерфейс;
аниқланган ахборотлар мажмуаси.

№2 Фан боби – 1; Бўлими – 1; Қийинчилик даражаси – 1;

Иерархик маълумотлар базаси мисоли сифатида:
дискда сақланадиган файллар каталоги
гуруҳ журнали саҳифаси
поездлар қатнови жадвали
электрон жадвал

№3 Фан боби – 1; Бўлими – 1; Қийинчилик даражаси – 1;

Тармоқ структурали информационний моделга куйидаги киради
компьютер Интернет тармоғи
Менделеев жадвали
компьютер файл системаси
оиланинг генеалогик дарахти

№4 Фан боби – 1; Бўлими – 2; Қийинчилик даражаси – 2;

№	Фамилия	Исми	Шарифи	Гуруҳ	Курс
1	Ахатов	Акрам	Олимович	10	1
2	Қўбаев	Соҳиб	Ахатович	9	3
3	Беков	Ибод	Бегмович	11	4
4	Носиров	Али	Аширович	7	4

Ахатов фамилияси Гуруҳ майдони бўйича саралаганда қайси сатрни эгаллайди?

3
2
1
4

№5 Фан боби – 1; Бўлими – 1; Қийинчилик даражаси – 1;

Иерархик маълумотлар базасида маълумотлар мажмуи ва улар орасидаги боғланиш куйидагича тасвирланади:
дарахтсимон структура;
тармоқ схемаси;
жадвал;
жадваллар мажмуаси.

№6 Фан боби – 1; Бўлими – 1; Қийинчилик даражаси – 1;

Амалиётда кенг ишлатиладиган модель:
реляцион модель
тақсимланган маълумотлар базаси;
иерархик маълумотлар базаси;
тармоқ маълумотлар базаси;

№7 Фан боби – 1; Бўлими – 2; Қийинчилик даражаси – 1;

Реляцион маълумотлар базаси ёзувида қуйидагилар бўлиши мумкин:
ҳар хил турдаги маълумотлар;
фақат бир турли маълумот;
фақат матнли ахборот;
мутлақ сонли ахборот.

№8 Фан боби – 1; Бўлими – 2; Қийинчилик даражаси – 1;

0,7–3>2 ифода қанақа маълумотлар турига тегишли:
мантиқий
сонли
сатрли
бутун

№9 Фан боби – 1; Бўлими – 2; Қийинчилик даражаси – 1;

Маълумотлар базасини бошқариш тизими бу-
маълумотлар базасини яратиш ва уни бошқариш учун хизмат килади;
компьютернинг ҳамма аппарат воситаларини ишини таъминловчи дастурлар мажмуи;
турли ҳужжатлар ва матнларни қайта ишлаш учун амалий дастур;
файллар билан янада қулай ишлаш имконини берувчи операцион тизим қобиғи.

№10 Фан боби – 1; Бўлими – 2; Қийинчилик даражаси – 3;

Маълумотлар базасини яратишда неча хил муҳим шартни ҳисобга олмоқ зарур
2
3
4
5

№11 Фан боби – 1; Бўлими – 2; Қийинчилик даражаси – 2;

Келтирилган жуфтликларнинг қайсилари бир хил маълумот турдига таалуқли?
123 ва 189;

12.04.98 ва 123;
Иванов» ва «1313»;
«ХА» ва ЧИН;

№12 Фан боби – 1; Бўлими – 2; Қийинчилик даражаси – 1;

Маълумотлар базасини бошқариш тизимининг асосий таркибий қисми нима
маълумот
фойдаланувчи
техник таъминот
дастурий таъминот

№13 Фан боби – 1; Бўлими – 2; Қийинчилик даражаси – 1;

Маълумотлар базаси моделлари амалда неча турга бўлинади
3
2
4
5

№14 Фан боби – 1; Бўлими – 2; Қийинчилик даражаси – 2;

Объектлари ёзувлар кўринишида ифодаланган моделни кўрсатинг
реляцион модел
дарахтсимон модел
тармоқли (тўрли. модел
семантик модел

№15 Фан боби – 1; Бўлими – 2; Қийинчилик даражаси – 3;

Маълумотлар базасини бошқариш тизими алоҳида олинган неча модулдан ташкил топган
5
4
3
6

№16 Фан боби – 1; Бўлими – 3; Қийинчилик даражаси – 2;

Маълумотлар базасини бошқариш тизимидаги файл менеджери модули нима иш бажаради
маълумотлар тузилмаси билан дисклар ўртасидаги боғланишни бошқаради
дисклардаги маълумотлар билан фойдаланувчи дастури ва системанинг сўрови орасидаги интерфейсни аниқлайди

Маълумотлар базаси тилини, унинг тузилмасини ва ташқи хотиралардаги ахборот турини аниқлайди
Файлларни ўчиради

№17 Фан боби – 2; Бўлими – 3; Қийинчилик даражаси – 3;

Маълумотлар базасини бошқариш тизимидаги компилятор DDL модули нима иш бажаради
Маълумотлар базаси тилини, унинг тузилмасини ва ташқи хотиралардаги ахборот турини аниқлайди
Дисклардаги маълумотлар билан фойдаланувчи дастури ва системанинг сўрови орасидаги интерфейсни аниқлайди
Маълумотлар тузилмаси билан дисклар ўртасидаги боғланишни бошқаради
Файлларни ўчиради

№18 Фан боби – 2; Бўлими – 1; Қийинчилик даражаси – 2;

Ҳозирги вақтда деярли барча маълумотлар базасини бошқариш тизимлари асосан қандай модел асосида қурилмоқда.
Реляцион модел
Дарахтсимон модел
Тармоқсимон модел
Семантик модел

№19 Фан боби – 2; Бўлими – 3; Қийинчилик даражаси – 2;

Формалар нима учун мўлжалланган?
маълумотларни киритиш ва қўриш
маълумотларни сақлаш;
маълумотларни танлаш ва ишлаб чиқиш
буйруқларни автоматик бажариш

№20 Фан боби – 2; Бўлими – 3; Қийинчилик даражаси – 3;

Майдонлар хусусиятига ва таркибига қараб неча турга бўлинади
10
9
8
7

№21 Фан боби – 2; Бўлими – 3; Қийинчилик даражаси – 3;

Уникал майдон тушунчаси нима учун киритилган
жадвалларни ўзаро боғлаш учун
жадвалларга маълумотлар киритиш учун

жадваллардан маълумотларни олиб ташлаш учун
жадваллардаги маълумотларни ўзгартириш учун

№22 Фан боби – 3; Бўлими – 3; Қийинчилик даражаси – 3;

Реляцион маълумотлар базаси нечта параметрлар билан баҳоланади
7
4
5
6

№23 Фан боби – 2; Бўлими – 3; Қийинчилик даражаси – 1;

Access сўзининг ўзбекча маъносини кўрсатинг
Кириш
Ойна
Маълумот
Ахборот

№24 Фан боби – 2; Бўлими – 3; Қийинчилик даражаси – 3;

Access ойнаси нечта объектдан иборат
6
8
7
5

№25 Фан боби – 2; Бўлими – 3; Қийинчилик даражаси – 2;

Куйидаги жавобларнинг қайси бирида реляцион маълумотлар базасидаги ахборотларни ташкиллаштириш шакли тўғри келтирилган?
Жадвал
Исталган файл
Иерархик структура
Дарах

№26 Фан боби – 2; Бўлими – 3; Қийинчилик даражаси – 1;

Маълумотлар базасидаги номланган энг кичик элемент бу
Майдонлар
Катак

Ёзув
Шаблон

№27 Фан боби – 2; Бўлими – 3; Қийинчилик даражаси – 1;

Маълумотлар базаси структура узгаради, агарда
майдон кушилса/учирилса
ёзувлар тахрирланса
ёзувлар жойлари алмаштирилса
ёзув кушилса/учирилса

№28 Фан боби – 2; Бўлими – 3; Қийинчилик даражаси – 3;

Куйидаги тасдиқлардан қайси бири нотўғри?
Маълумотлар базасидаги майдон таркибида бир неча ёзувлар бор.
Маълумотлар базасининг ҳар бир майдони ўз узунлигига эга
Маълумотлар базаси катъий структурага эга
Маълумотлар базасидаги ёзув таркибида бир неча майдонлар бор

№29 Фан боби – 3; Бўлими – 1; Қийинчилик даражаси – 1;

SQL бу
суровлар тилидир
куйи даражадаги дастурлаш тилидир
юкори даражадаги дастурлаш тилидир
маълумотлар базаларини белгилаш тилидир

№30 Фан боби – 3; Бўлими – 1; Қийинчилик даражаси – 1;

Маълумотларнинг ўзига хос хусусиятларини эътиборга олган ҳолда унинг майдонларини ифодалаш – бу
жадвал тузиш
маълумотлар базаси яратиш
сўров тузиш
ҳисобот яратиш

№30 Фан боби – 3; Бўлими – 3; Қийинчилик даражаси – 1;

Белгилари сони 255 дан ошмайдиган майдон номини кўрсатинг
оддий матн майдони
сонли майдон
сана ва вақт майдони
ҳисоблагич майдон

№31 Фан боби – 2; Бўлими – 2; Қийинчилик даражаси – 2;

Суровлар нимага мўлжалланган?
маълумотлар базасидан ахборотларни танлаш ва қайта ишлаш учун
мураккаб дастурий ҳаракатларни бажариш учун;
маълумотларни киритиш учун;
маълумотлар базасини сақлаш учун

№32 Фан боби – 2; Бўлими – 2; Қийинчилик даражаси – 2;

Маълумотлар базаси қайси объектларсиз мавжуд эмас?
жадвалларсиз
ҳисоботларсиз
модуллерсиз
формаларсиз

№33 Фан боби – 2; Бўлими – 3; Қийинчилик даражаси – 3;

Маълумотлар базаси қайси жадвал элементларида сақланади?
ёзувларда;
сатрларда;
устунларда;
майдонларда;

№34 Фан боби – 2; Бўлими – 3; Қийинчилик даражаси – 3;

Ёзувсиз жадвалда қандайдир ахборот сақланиши мумкинми?
бўш жадвал ҳеч қандай ахборот сақламайди;
бўш жадвал маълумотлар базаси структури ҳақида ахборотна эга;
бўш жадвал келгуси ёзувлар ҳақида маълумотни сақлайди;
ёзувсиз жадвал мавжуд бўлмайди

№35 Фан боби – 2; Бўлими – 1; Қийинчилик даражаси – 1;

«Счетчик» турдаги майдоннинг хусусияти?
автоматик кўпайиш хусусиятига эга;
ҳақиқий сонларни киритиш учун хизмат қилади;
чекланган улчовга эга;
сонли маълумотларни киритиш учун хизмат қилади

№36 Фан боби – 2; Бўлими – 2; Қийинчилик даражаси – 1;

«Мемо» турдаги майдоннинг хусусияти?
чекланган улчовга эга;
ҳақиқий сонларни киритиш учун хизмат қилади;
автоматик кўпайиш хусусиятига эга;
сонли маҳумотларни киритиш учун хизмат қилади.

№37 Фан боби – 2; Бўлими – 2; Қийинчилик даражаси – 3;

Макрослар нима учун мўлжалланган?
Буйруқлар гуруҳи автоматик бажарилиши учун
маълумотлар базасини танлаш ва қайта ишлаш учун;
маълумотларни киритиш учун;
маълумотлар базасини сақлаш учун;

№38 Фан боби – 2; Бўлими – 2; Қийинчилик даражаси – 3;

Куйида келтирилган маълумотлар базаси моделларининг қайси бирида элементлараро горизонтал ва вертикал алоқа бор?
Реляцион
Иерархик
Тармокли
Объектга йўналтирилган

№39 Фан боби – 2; Бўлими – 2; Қийинсҳилик даражаси – 3;

Кандай сўровни тузиш мумкин эмас?
Параллел
Оддий
Кесишган
Жадвал яратувчи

№40 Фан боби – 2; Бўлими – 2; Қийинсҳилик даражаси – 3;

Access да сўровларни ташкил қилишнинг нечта усули мавжуд
3
2
4
5

№41 Фан боби – 2; Бўлими – 2; Қийинсҳилик даражаси – 3;

Сўровда ҳисоблаш жараёнини амалга ошириш учун клавиатуранинг қайси тугмаларини босиш мумкин
Shift + F2
Shift + F5
Shift + F3
Alt + F2

№42 Фан боби – 2; Бўлими – 2; Қийинсҳилик даражаси – 3;

Маълумотларни киритиш учун керакли майдонга эга бўлган электрон бланк нима деб аталади
Форма
Макрос
Сўров
Жадвал

№43 Фан боби – 2; Бўлими – 3; Қийинсҳилик даражаси – 3;

Мастер ёрдамида форма ташкил қилиш неча босқичдан иборат
4
3
2
5

№44 Фан боби – 2; Бўлими – 3; Қийинсҳилик даражаси – 3;

Форма тузилмаси неча қисмдан иборат
3
4
2
5

№45 Фан боби – 2; Бўлими – 3; Қийинсҳилик даражаси – 3;

Бошқариш элементлари форма тузилмасининг қайси қисмида ифодаланган бўлади
маълумотлар бериладиган жойда
эслатмалар сатрида
форма сарлавҳасида
барча қисмларда

№46 Фан боби – 1; Бўлими – 3; Қийинсҳилик даражаси – 3;

Жадвал тузишнинг неча усуллари таклиф қилинган
3
2

4
5

№47 Фан боби – 1; Бўлими – 3; Қийинсхилик даражаси – 3;

Ҳисобот – бу .....
натижалар акс этган қоғозли ҳужжат
ҳужжатлар тўплами
натижалар кўриниши
ворд дастури

№48 Фан боби – 1; Бўлими – 3; Қийинсхилик даражаси – 3;

Ҳисобот тузилмаси неча қисмдан иборат бўлади
5
3
2
4

№49 Фан боби – 2; Бўлими – 3; Қийинсхилик даражаси – 3;

Ахборотлар маълумотлар базасида қандай кўринишда сақланади
Жадвал
Форма
Ёзув
Файл

№50 Фан боби – 1; Бўлими – 3; Қийинсхилик даражаси – 3;

Маълумотлар базасини бошқариш тизимида ҳар бир маълумотлар базаси модели қандай хусусиятлар бўйича тавсифланади
маълумотлар тузилмаларининг тури, маълумотлар устида бажариладиган амаллар, бутунликнинг чекланганлиги
маълумотлар тузилмаларининг тури, бутунликнинг чекланганлиги, маълумотларнинг хавфсизлиги
маълумотлар устида бажариладиган амаллар, бутунликнинг чекланганлиги, маълумотларнинг хавфсизлиги
маълумотлар тузилмаларининг тури, маълумотлар устида бажариладиган амаллар, маълумотларнинг яхлитлиги

№51 Фан боби – 1; Бўлими – 3; Қийинсхилик даражаси – 3;

Маълумотлар базасини бошқариш тизимини тузишда фойдаланувчилар неча категорияларга бўлинадилар
3
4
2
5

№52 Фан боби – 1; Бўлими – 3; Қийинсхилик даражаси – 3;

Маълумотлар базасида жадвалдаги устунлар номини кўрсатинг
Майдон
Ёзув
Файл
Маълумот

№53 Фан боби – 1; Бўлими – 3; Қийинсҳилик даражаси – 3;

Маълумотлар базасида жадвалдаги сатрлар номини кўрсатинг
Ёзув
Майдон
Файл
Маълумот

№54 Фан боби – 1; Бўлими – 2; Қийинсҳилик даражаси – 3;

Майдонни ифодаловчи параметрларни кўрсатинг
узушлиги, номи,имзо
узушлиги, номи
узушлиги, имзо
узушлиги, бирлиги

№55 Фан боби – 1; Бўлими – 1; Қийинсҳилик даражаси – 3;

Microsoft Access ойнасида нечта меню пунктлари жойлашган
7
8
6
9

№56 Фан боби – 1; Бўлими – 2; Қийинсҳилик даражаси – 3;

Маълумотлар базасини бошқариш тизими Access нинг қайси объектида маълумотлар сақланади
Жадвал
Ҳисобот
Шакл
Модул

№57 Фан боби – 1; Бўлими – 2; Қийинсҳилик даражаси – 3;

Маълумотлар базасини бошқариш тизими Access нинг қайси объекти ёрдамида маълумотлар киритилади
Шакл
Ҳисобот
Жадвал
Модул

№58 Фан боби – 1; Бўлими – 2; Қийинсҳилик даражаси – 3;

Маълумотлар базасини яратиш устаси ишини қайси тугмача тўхтатади
Отмена
Назад
Готова
Далее

№59 Фан боби – 1; Бўлими – 2; Қийинсҳилик даражаси – 2;

Маълумотлар базасини бошқариш тизими Access иш ҳолатларининг қайси тугмачаси объектни яратиш учун хизмат қилади
Коструктор
Создать
Открыть
Удалить

№60 Фан боби – 1; Бўлими – 2; Қийинсҳилик даражаси – 3;

Ҳисоб ишларини бажариб бўлмайдиган майдон номини кўрсатинг
Сонли ва оддий матн майдони
МЕМО ва Гиперссилка майдони
Оддий матн ва ҳисоблагич майдони
Оддий матн ва МЕМО майдони

№61 Фан боби – 1; Бўлими – 1; Қийинсҳилик даражаси – 3;

Белги ва сонлардан иборат бўлиб, бирор файл ёки сайтга йўл кўрсатадиган майдон номини кўрсатинг
Гиперссилка майдони
Сонли майдон
Ҳисоблагич майдони
Қийматлар рўйхатидан иборат бўлган майдон

№62 Фан боби – 1; Бўлими – 1; Қийинсҳилик даражаси – 3;

Ҳар қандай майдоннинг асосий хусусияти нима
майдон узунлиги
майдон номи
майдон имзоси
майдон типи

№63 Фан боби – 1; Бўлими – 1; Қийинсҳилик даражаси – 2;

Иерархик модел қандай параметрлар билан тавсифланади
сатҳ, тугун, боғланиш
сатр, устун, жадвал

жадвал, тўплам, устун
жадвал, тўплам

№64 Фан боби – 1; Бўлими – 1; Қийинсхилик даражаси – 1;

Реляцион сўзининг ўзбекча маъносини кўрсатинг
муносабат
маълумот
жадвал
тўплам

№65 Фан боби – 1; Бўлими – 1; Қийинсхилик даражаси – 2;

Маълумотлар базасини яратиш неча босқичдан ташкил топади
6
7
5
4

№66 Фан боби – 1; Бўлими – 2; Қийинсхилик даражаси – 3;

Маълумотлар Базасини Бошқариш Тизимининг фойдаланувчи ихтиёрига бериладиган буйруқлар тўпламини неча гуруҳга бўлиш мумкин
6
7
5
4

№67 Фан боби – 1; Бўлими – 3; Қийинсхилик даражаси – 2;

Сўровларда нималар сақланади
жадваллар
ҳужжатлар
расмлар
кўрсатмалар

№68 Фан боби – 1; Бўлими – 3; Қийинсхилик даражаси – 2;

Ўзгартириш сўровлари, бу ...
бир амални бажариш билан бир нечта сўровларга ўзгартириш киритадиган сўров
бир ва бир нечта амаллар ўртасида маълумотлар алмашинувчи сўровдир
устида амаллар бажарувчи сўровлардир
маънога эга бўлмаган сўзлардир

№69 Фан боби – 1; Бўлими – 3; Қийинсхилик даражаси – 2;

Ўзгартириш сўровларининг нечта тури мавжуд
4

5
3
2

№70 Фан боби – 2; Бўлими – 3; Қийинсҳилик даражаси – 31

Модуллар нимага мўлжалланган?
мураккаб дастурий ҳаракатларни бажариш учун
маълумотлар базасини танлаш ва қайта ишлаш учун;
маълумотларни киритиш учун;
маълумотлар базасини сақлаш учун;

№71 Фан боби – 2; Бўлими – 2; Қийинсҳилик даражаси – 2;

Фойдаланувчи маълумотлар базаси билан қайси режимда ишлайди?
эксплуатацион
ҳаваскор
берилган
лойиҳавий

№72 Фан боби – 2; Бўлими – 3; Қийинсҳилик даражаси – 2;

Қайси мулоқот ойнасида маълумотлар базасидаги жадвал майдонлари орасидаги боғланишлар яратилади?
схема данных
схема связей
таблица связей
таблица данных

№73 Фан боби – 2; Бўлими – 2; Қийинсҳилик даражаси – 3;

MS Access дастурида ишлатиладиган маълумотлар қайси объектда сақланади?
жадвалларда
модулларда
ёзув бошқарув элементида
кнопка бошқарув элементида

№74 Фан боби – 2; Бўлими – 3; Қийинсҳилик даражаси – 2;

Access дастурининг қайси объекти ёрдамида маълумотлар киритилади?
Жадвал
Сахифалар
Хисобот
Модул

№75 Фан боби – 2; Бўлими – 3; Қийинсҳилик даражаси – 1;

MS Access дастурида маълумотлар базасини яратиш устаси ишини қуйида келтирилган

кайси кнопка давом этади?
Далее
Готово
Назад
Отмена

№76 Фан боби – 2; Бўлими – 3; Қийинсхилик даражаси – 3;

Маълумотлар базасини бошқариш тизими излаш калитлари деб қуйидагилар айтилади:
қийматлари бўйича изланадиган майдонлар
излаш шартини аниқлайдиган мантикий ифодалар
маълумотлар базаси ёзувлар файллари диапазон бўйича
излаш шартини қаноатлантирадиган ёзув номерлари

№77 Фан боби – 2; Бўлими – 2; Қийинсхилик даражаси – 3;

MS Accessнинг сўров бланкаси билан иш кўрганда асбоблар панелидаги қайси кнопка суров натижасини экранга чиқаради?
Запуск
Отменить
Вернуть
Построить

№78 Фан боби – 2; Бўлими – 3; Қийинсхилик даражаси – 3;

MS Accessда бир ёки бир нечта ёзувлар гуруҳини бир-бирига қушиш учун қайси суров усулидан фойдаланилади?
Ёзувлар қушиш
Ёзувни янгилаш
Жадвал яратиш
Йўқотиш

№79 Фан боби – 2; Бўлими – 3; Қийинсхилик даражаси – 1;

MS Accessда қайси бошқарув элементи озод бошқариш элементи ҳисобланади?
Ёзув
Майдон
Утказгичлар
Расм

№80 Фан боби – 2; Бўлими – 3; Қийинчилик даражаси – 1;

MS Accessнинг ҳисобот тузилмасида мавжуд, лекин форма тузилмасида бўлмаган бўлимни топинг?
Бундай бўлим йук
Сарлавҳа, маълумотлар соҳаси
Сарлавҳа
Маълумотлар соҳаси

№81 Фан боби – 2; Бўлими – 3; Қийинчилик даражаси – 1;

Куйидаги дастурлардан қайси бири маълумотлар базасини бошқариш тизими ҳисобланади?
MS Access
MS Word
Paint
MS PowerPoint

№82 Фан боби – 2; Бўлими – 3; Қийинчилик даражаси – 1;

Куйидаги жавоблардан қайси бирида маълумотлар базасини бошқариш тизимлари тугри қўрсатилган?
Paradox, Access, dBase, FoxPro, Clipper
Word, Access, Paint, Excel, FoxPro, PowerPoint
Access, Paint, Corel Draw, Word, Excel
Adobe Photoshop, Paint, FoxPro, Macromedia Flash

№83 Фан боби – 2; Бўлими – 1; Қийинчилик даражаси – 1;

Куйидаги жавоблардан қайси бирида MS Access дастури объектларидаги маълумотлардан нусха олиш учун ишлатиладигар клавишлар комбинацияси тўғри кўрсатилган?
Ctrl+C ёки Ctrl+Insert
Ctrl+X ёки Ctrl+V
Shift+S
Ctrl+C ёки Shift+Insert

№84 Фан боби – 2; Бўлими – 1; Қийинчилик даражаси – 1;

Маълумотлар базаси қайси дастурда яратилади?
Microsoft Access
Paint
Corel Draw
Adobe Photoshop

№85 Фан боби – 2; Бўлими – 3; Қийинчилик даражаси – 2;

Реляцион маълумотлар базасининг аниқ аналоги бўлиб қуйидаги хизмат қилиши мумкин тартиблштирилмаган маълумотлар тўплами
вектор
генеалогик дарахт
икки ўлчовли жадвал

№86 Фан боби – 2; Бўлими – 3; Қийинчилик даражаси – 1;

Маълумотлар базасининг қайси модели куйи погонасидаги элементлари унинг юқори погонасидагига элементларига бўйсунуш гоёсига асосланган?
Иерархик
Реляцион

Семантик тармок
Жадвал

№87 Фан боби – 2; Бўлими – 3; Қийинчилик даражаси – 1;

Маълумотлар базасининг архитектураси неча қисмга бўлинади?
3
4
2
1

№88 Фан боби – 2; Бўлими – 2; Қийинчилик даражаси – 1;

Инфологик моделга таъриф беринг
Умумлашган ва предмет соҳани тасвирловчи маълумотлар тўплами
Маълумотларнинг аниқ бир МББТ тилида тасвирланиши
Компютер хотирасида сақланадиган маълумотлар тасвири
Қаттиқ дискдаги маълумотларнинг жойлашуви

№89 Фан боби – 2; Бўлими – 2; Қийинчилик даражаси – 2;

Даталогик моделга таъриф беринг
Маълумотларнинг аниқ бир МББТ тилида тасвирланиши
Умумлашган ва предмет соҳани тасвирловчи маълумотлар тўплами
Компютер хотирасида сақланадиган маълумотлар тасвири
Қаттиқ дискдаги маълумотларнинг жойлашуви

№90 Фан боби – 2; Бўлими – 2; Қийинчилик даражаси – 2;

Физик моделга таъриф беринг
Компютер хотирасида сақланадиган маълумотлар тасвири
Маълумотларнинг аниқ бир МББТ тилида тасвирланиши
Умумлашган ва предмет соҳани тасвирловчи маълумотлар тўплами
Қаттиқ дискдаги маълумотларнинг жойлашуви

№91 Фан боби – 2; Бўлими – 1; Қийинчилик даражаси – 1;

Э.Ф.Кодд нинг реляцион маълумотлар базасини тузушдаги таърифлари сонини айтинг
12
8
10
11

№92 Фан боби – 2; Бўлими – 3; Қийинчилик даражаси – 1;

Э.Ф.Кодд томонидан маълумот моделининг нечта компонентаси келтирилган?
3
2

1	
4	

№93 Фан боби – 3; Бўлими – 1; Қийинчилик даражаси – 1;

SQL сўзининг кенгайтмаси келтирилган қаторни топинг
Structured Query Language
Stop Quen Large
Service Query Language
Structured Query Line

№94 Фан боби – 3; Бўлими – 1; Қийинчилик даражаси – 1;

SEQUEL сўзининг кенгайтмаси келтирилган қаторни топинг
Structured English Query Language
Structured Query Language
Service Evrope Query Language
Scan Enter Query Laptop

№95 Фан боби – 3; Бўлими – 1; Қийинчилик даражаси – 1;

SQL тилининг биринчи тижорий ишланмаси нечанчи йилда оммага тақдим этилган?
1979
1976
1806
1994

№96 Фан боби – 3; Бўлими – 1; Қийинчилик даражаси – 1;

Ҳозирги кунда SQL қандай стандарт тил ҳисобланади?
РМББТ
МББТ
МБ
ББ

№97 Фан боби – 3; Бўлими – 1; Қийинчилик даражаси – 2;

Неча хил турдаги SQL мавжуд?
2
3
4
5

№98 Фан боби – 3; Бўлими – 1; Қийинчилик даражаси – 1;

Интерактив SQL нима?
Маълумотлар базасига сўров орқали мурожаат қилиб, шу захоти натижани олиш

Сўровлар ёзиш	
Шартлар асосида сўровлар киритиш	
Сўровлар тили бирор дастурлаш тилида ишлатилиши	

№99 Фан боби – 3; Бўлими – 1; Қийинчилик даражаси – 2;

SQL операторлари неча гуруҳга бўлинади?
3
2
4
5

№100 Фан боби – 3; Бўлими – 1; Қийинчилик даражаси – 1;

DDL қисқартма сўзларининг кенгайтмаси тўғри келтирилган қаторни топинг
Data Definition Language
Data Manipulation Language
Data Control Language
Data Definition Language

№101 Фан боби – 3; Бўлими – 1; Қийинчилик даражаси – 1;

DML қисқартма сўзларининг кенгайтмаси тўғри келтирилган қаторни топинг
Data Manipulation Language
Data Definition Language
Data Control Language
Data MachinesLanguage

№102 Фан боби – 3; Бўлими – 1; Қийинчилик даражаси – 2;

DCL қисқартма сўзларининг кенгайтмаси тўғри келтирилган қаторни топинг
Data Control Language
Data Manipulation Language
Data Definition Language
Data Computer Language

№103 Фан боби – 3; Бўлими – 2; Қийинчилик даражаси – 1;

DDL гуруҳига мансуб бўлган операторлар ҳақидаги тўғри тасдиқни кўрсатинг
Маълумотлар базасида объектларни ҳосил қилувчи операторлар киради
Исталган вақтда жадвал ичида қандай маълумотлар сақланаётганини аниқловчи операторлар
Маълумотларни бошқарувчи операторлар
Маълумотларни ўчирувчи операторлар

№104**Фан боби – 3; Бўлими – 3; Қийинчилик даражаси – 2;**

DML гуруҳига мансуб бўлган операторлар ҳақидаги тўғри тасдиқни кўрсатинг
Исталган вақтда жадвал ичида қандай маълумотлар сақланаётганини аниқловчи операторлар
Маълумотлар базасида объектларни ҳосил қилувчи операторлар киради
Маълумотларни ўчирувчи операторлар
Маълумотларни бошқарувчи операторлар

№105**Фан боби – 3; Бўлими – 2; Қийинчилик даражаси – 2;**

DCL гуруҳига мансуб бўлган операторлар ҳақидаги тўғри тасдиқни кўрсатинг
Маълумотларни бошқарувчи операторлар
Исталган вақтда жадвал ичида қандай маълумотлар сақланаётганини аниқловчи операторлар
Маълумотлар базасида объектларни ҳосил қилувчи операторлар киради
Маълумотларни ўчирувчи операторлар

№106**Фан боби – 3; Бўлими – 2; Қийинчилик даражаси – 2;**

Нормаллаштириш нима?
Маълумотларни қўшишда, ўзгартиришда ва ўчиришда энг яхши хусусиятларга эга икки ёки ундан ортиқ бўлакларга жадвални бўлиш
Маълумотларни қўшишда энг яхши хусусиятларга эга икки ёки ундан ортиқ бўлакларга жадвални бўлиш
Маълумотларни ўзгартиришда энг яхши хусусиятларга эга икки ёки ундан ортиқ бўлакларга жадвални бўлиш
Маълумотларни ўчиришда энг яхши хусусиятларга эга икки ёки ундан ортиқ бўлакларга жадвални бўлиш

№107**Фан боби – 3; Бўлими – 3; Қийинчилик даражаси – 2;**

Нормаллаштиришнинг мақсади нима?
маълумотлар базасини олишга қаратилганки, унда ҳар бир далил (факт) фақат бир жойда учрайди, яъни маълумотлар ортиб кетмайди.
маълумотлар базасини олишга қаратилганки, унда ҳар бир далил (факт) кўп жойда учрайди, яъни маълумотлар ортиб кетади.
Маълумотларни кесишиш амали билан ўхшашларини топишдир
маълумотлар базасини олишга қаратилганки, унда ҳар бир далил (факт) фақат икки жойда учрайди, яъни маълумотлар ортиб кетмайди.

№108**Фан боби – 3; Бўлими – 1; Қийинчилик даражаси – 1;**

“Нормаллаштирилган форма” ибораси ҳар доим нечанчи тартибли формага мос келиши мумкин?
1
2
3

Бойс-Кодд	

№109   Фан боби – 3; Бўлими – 2; Қийинчилик даражаси – 1;

Тасавур қилайлик, форма 1-нормал шаклда. Қай йўсинда уни 2-нормал шаклга келтирса бўлади?	
1-нормал формага қулайлик киритган тарзда	
Уни ўчириб янгидан яратиш	
1-нормал формадан 2-нормал формани ташкитлаштириб бўлмайди	
Унинг номини ўзгартириб	

№110. Fan bobi –3; Bo’limi – 2;Qiyinlik darajasi –2;

Бойс-Кодд нормал формасига тегишли бўлган таърифни топинг
агар майдонлар орасидаги ҳар қандай функционал боғланиш тўлиқ функционал боғланишга эга бўлса
қурилган нормал форманинг тартиби 1 бўлса
қурилган нормал форманинг тартиби 2 бўлса
агар майдонлар орасидаги ҳар қандай функционал боғланиш тўлиқсиз функционал боғланишга эга бўлса

№111. Fan bobi –3; Bo’limi – 2;Qiyinlik darajasi –1;

SQL тили нечанчи йилда яратилган?
1970
1975
1980
1981

№112. Fan bobi –3; Bo’limi – 3;Qiyinlik darajasi –1;

CREATE операторинг вазифаси келтирилган қаторни топинг
Яратиш
Ўчириш
Янгилаш
Ўзгартириш

№113. Fan bobi –3; Bo’limi – 3;Qiyinlik darajasi –1;

SQL да жадваллар яратиш учун қандай оператордан фойдаланилади?
CREATE TABLE
CREATE DATABASE

CREATE VIEW
INSERT INTO

№114. Fan bobi –3; Bo’limi – 3;Qiyinlik darajasi –1;

SQL да база яратиш учун қандай оператордан фойдаланилади?
CREATE DATABASE
CREATE TABLE
CREATE VIEW
INSERT INTO

№115. Fan bobi –3; Bo’limi – 3;Qiyinlik darajasi –1;

SQL да бутун сонларга нисбатан қандай тур ишлатилади?
INT
DATE
VARCHAR
CHAR

№116. Fan bobi –3; Bo’limi – 3;Qiyinlik darajasi –1;

SQL да ёзувларга нисбатан қандай тур ишлатилади?
VARCHAR
INT
DATE
CHAR

№117. Fan bobi –3; Bo’limi – 3;Qiyinlik darajasi –1;

SQL да танлаш оператори тўғри ёзилган қаторни топинг
SELECT
INSERT INTO
UPDATE
DELETE

№118. Fan bobi –3; Bo’limi – 3;Qiyinlik darajasi –2;

SQL да жадвалга янги маълумот кириш оператори тўғри ёзилган қаторни топинг
INSERT INTO
SELECT
UPDATE

DELETE

№119. Fan bobi –3; Bo’limi – 2;Qiyinlik darajasi –2;

SQL да жадвалдаги маълумотни ўзгартирувчи оператор тўғри ёзилган қаторни топинг

UPDATE

INSERT INTO

SELECT

DELETE

№120. Fan bobi –3; Bo’limi – 2;Qiyinlik darajasi –1;

SQL да жадвалдаги маълумотни ўчирувчи оператор тўғри ёзилган қаторни топинг

DELETE

UPDATE

INSERT INTO

SELECT

№121. Fan bobi –3; Bo’limi – 3;Qiyinlik darajasi –2;

SQL да жадвалнинг номини ўзгартирувчи операторни топинг

ALTER TABLE <жорий жадвал номи> RENAME TO <янги жадвал номи>

ALTER TABLE <жорий жадвал номи> TO <янги жадвал номи>

UPDATE TABLE <жорий жадвал номи> RENAME TO <янги жадвал номи>

UPDATE TABLE <жорий жадвал номи> TO <янги жадвал номи>

№122. Fan bobi –3; Bo’limi – 3;Qiyinlik darajasi –1;

Қуйидагилардан сана типини ифодаловчи операторни белгиланг

DATE

TIME

CHAR

INT

№123. Fan bobi –3; Bo’limi – 3;Qiyinlik darajasi –1;

Қуйидагилардан вақт типини ифодаловчи операторни белгиланг

TIME

INT

CHAR

DATE

№124. Fan bobi –3; Bo’limi – 3;Qiyinlik darajasi –2;

SELECT калит сўзи билан нечта синтактик конструкцияларни тавсифлаш мумкин?

3

2

4

5

№125. Fan bobi –3;Bob-2; Qiyinlik darajasi – 2;

Жадвалларни бирлаштириш қайси оператор ёрдамида амалга оширилади?

UNION

INTERSECT

EXCEPT

MINUS

№126. Fan bobi –3; Bo’limi – 2;Qiyinlik darajasi –2;

Қайси оператор амал бажариш натижасида бирлаштирилган жадвал ҳосил бўлади ва ундан бир хил сатрлар олиб ташланади?

UNION

EXCEPT

MINUS

INTERSECT

№127. Fan bobi –3; Bo’limi – 2;Qiyinlik darajasi –1;

Жадваллар кесишмасини ҳосил қилишда қайси оператордан фойдаланишимиз мумкин?

INTERSECT

UNION

EXCEPT

UNION ALL

№128. Fan bobi –3; Bo’limi – 2;Qiyinlik darajasi –2;

Жадваллар айирмасини ҳосил қилишда қайси оператордан фойдаланишимиз мумкин?

EXCEPT

INTERSECT

UNION
UNION ALL

№129. Fan bobi –3; Bo’limi – 3;Qiyinlik darajasi –2;

Нуқталар ўрнига керакли сўзни қўйинг. “... бўлими натижавий жадвални керакли тартибда кўрсатиш учун ишлатилади”
ORDER BY
GROUP BY
HAVING
WHERE

№130. Fan bobi –4; Bo’limi – 3;Qiyinlik darajasi –1;

Натижани камайиш тартибида акслантириш учун қандай калит сўздан фойдаланилади?
DESC
ASC
RANDOM
HAVING

№131. Fan bobi –4; Bo’limi – 3;Qiyinlik darajasi –1;

Натижани ўсиш тартибида акслантириш учун қандай калит сўздан фойдаланилади?
ASC
RANDOM
HAVING
DESC

№132. Fan bobi –4; Bo’limi – 2;Qiyinlik darajasi –2;

Қайси операторда татбикий программа ўзгарувчилари рўйхати берилади?
INTO
ONTO
DESC
ASC

№133. Fan bobi –4; Bo’limi – 2;Qiyinlik darajasi –1;

SQL да FROM операторидан нима сабали фойдаланилади?
Жадвалга мурожаатларни амалга ошириш учун
Жадвалдан маълумотларни ўчириш учун
Бундай оператор мавжуд эмас

Жадвалга маълумотлар қўшиш учун

№134. Fan bobi –4; Bo’limi – 3;Qiyinlik darajasi –1;

WHERE стандарт сўзидан қай масалада фойдаланилади?

Сатрлар бўйича шарт киритилганда

Маълумотлар ўзгартирилганда

Устунлар бўйича шарт киритилганда

Янги сатрларни тўлдирганда

№135. Fan bobi –4; Bo’limi – 2;Qiyinlik darajasi –2;

NOT мантиқий амалидан қай юсинда фойдаланиш мумкин?

Қидириладиган натижани инкор қилинган пайтда

Қидириладиган натижани топган пайтда

Маълумотларнинг хоҳ у кортежи хоҳ бошқа кортежи чиқишида

Маълумотлар ўчирилган пайтда

№136. Fan bobi –4; Bo’limi – 2;Qiyinlik darajasi –2;

AND мантиқий амалидан қай юсинда фойдаланиш мумкин?

Берилган шартларнинг барчаси тўғри бўлган пайтда

Берилган шартларнинг барчаси нотўғри бўлган пайтда

Қидириладиган натижани топган пайтда

Қидириладиган натижани инкор қилинган пайтда

№137. Fan bobi –4; Bo’limi – 2;Qiyinlik darajasi –2;

OR мантиқий амалидан қай юсинда фойдаланиш мумкин?

Маълумотларнинг хоҳ у кортежи хоҳ бошқа кортежи чиқишида

Берилган шартларнинг барчаси тўғри бўлган пайтда

Қидириладиган натижани топган пайтда

Сараланган маълумотларга ишлов бериш пайтида

№138 Фан боби – 4; Бўлими – 1; Қийинчилик даражаси – 2;

Маълумотлар базасида ифодада номаълум қийматлар учраши мумкин, унинг қиймати қандай оператор билан кўрсатилади?

NULL

TRUE

FALSE

SELECT	

№139   Фан боби – 4; Бўлими – 2; Қийинчилик даражаси – 1;

Жадвалдаги кортежларни гурухлаш учун қандай оператордан фойдаланамиз?	
GROUP BY	
DISTINCT	
HAVING	
ORDER BY	

№140   Фан боби – 4; Бўлими – 3; Қийинчилик даражаси – 2;

HAVING стандарт сўзидан қандай вақтда фойдаланишимиз мумкин?	
Гурухланган устундан шартлар асосида натижа олишда	
Ифоданинг қиймати NULL бўлганида	
Жадвалдаги маълумотлар ошиб кетишида	
Гурухланган сатрдан шартлар асосида натижа олишда	

№141   Фан боби – 4; Бўлими – 1; Қийинчилик даражаси – 2;

Интервал предикати келитирилган қаторни топинг	
BETWEEN	
WHERE	
SELECT	
GROUP BY	

№142   Фан боби – 4; Бўлими – 2; Қийинчилик даражаси – 1;

Берилган маълумотлардан исмииннг бош ҳарфига нисбатан қидириш қайси оператор орқали амалга оширилади?	
LIKE	
BETWEEN	
CHAR	
SELECT	

№143   Фан боби – 4; Бўлими – 3; Қийинчилик даражаси – 1;

Жадвалдаги барча атрибутларни таш қандай белги орқали амалга оширилади?	
*	
/	
``	
()	

№144   Фан боби – 3; Бўлими – 1; Қийинчилик даражаси – 2;

SQL тилида нечта агрегат функция мавжуд?	
5	
4	
3	
2	

№145 Фан боби – 4; Бўлими – 2; Қийинчилик даражаси – 1;

COUNT агрегат функциясиинг вазифаси?	
Кўрсатилган устундаги қийматлар сонини ҳисоблаш	
Кўрсатилган устундаги қийматлар йиғиндисини ҳисоблаш	
Устуннинг ўртача қийматини ҳисоблаш	
Устундаги минимал қийматни ҳисоблаш	

№146 Фан боби – 4; Бўлими – 3; Қийинчилик даражаси – 3;

SUM агрегат функциясиинг вазифаси?	
Кўрсатилган устундаги қийматлар йиғиндисини ҳисоблаш	
Устундаги минимал қийматни ҳисоблаш	
Кўрсатилган устундаги қийматлар сонини ҳисоблаш	
Устуннинг ўртача қийматини ҳисоблаш	

№147 Фан боби – 4; Бўлими – 1; Қийинчилик даражаси – 1;

AVG агрегат функциясиинг вазифаси?	
Устуннинг ўртача қийматини ҳисоблаш	
Кўрсатилган устундаги қийматлар йиғиндисини ҳисоблаш	
Устуннинг максимал қийматини ҳисоблаш	
Кўрсатилган устундаги қийматлар сонини ҳисоблаш	

№148 Фан боби – 4; Бўлими – 2; Қийинчилик даражаси – 1;

MIN агрегат функциясиинг вазифаси?	
Устундаги минимал қийматни ҳисоблаш	
Кўрсатилган устундаги қийматлар йиғиндисини ҳисоблаш	
Устуннинг ўртача қийматини ҳисоблаш	
Кўрсатилган устундаги қийматлар сонини ҳисоблаш	

№149 Фан боби – 4; Бўлими – 3; Қийинчилик даражаси – 1;

MAX агрегат функциясиинг вазифаси?	
Устуннинг максимал қийматини ҳисоблаш	
Кўрсатилган устундаги қийматлар сонини ҳисоблаш	

Устуннинг ўртача қийматини ҳисоблаш	
Устундаги минимал қийматни ҳисоблаш	

№150 Фан боби – 4; Бўлими – 2; Қийинчилик даражаси – 2;

SUM, AVG функциялар қандай жараёнларда ишлатилади?	
Сонли қийматларда	
Гапларда	
Ҳарфий ифодада	
Сонли ва ҳарфий ифодада	

№151 Фан боби – 4; Бўлими – 3; Қийинчилик даражаси – 2;

COUNT(*) функциясининг вазифаси нима?	
Нативавий жадвалда сатрлар сонини ҳисоблашдир	
Нативалар йиғиндисини ҳисоблаш	
Устуннинг ўртача қийматини ҳисоблаш	
Жорий жадвалда сатрлар сонини ҳисоблашдир	

№152 Фан боби – 3; Бўлими – 1; Қийинчилик даражаси – 2;

HAVING конструктори қайси оператор билар биргаликда ишлайди?	
GROUP BY	
ORDER BY	
INTERSECT	
CREATE TABLE	

№153 Фан боби – 4; Бўлими – 2; Қийинчилик даражаси – 1;

WHERE конструкторида агрегат функцияларни ишлатиш мумкинми?	
Мумкин эмас	
Оператордан кейин қандай шарт қўйилишига боғлиқ	
Оператордан кейин бошқа бир оператор ичида келса	
Фақатгина ҳисоблаш имконияти туғилса	

№154 Фан боби – 4; Бўлими – 3; Қийинчилик даражаси – 3;

CROSS JOIN операторига таъриф беринг	
Ўзаро кесишилган уланиш, бу туташтиришда нативавий жадвал манба жадвалларни декарт кўпайтмасига тенг бўлади	
Табиий туташтиришда, чап ва ўнг жадвалларини бир хил устун исмлари бўйича уланади, нативавий жадвалга бир хил исмлар бир марта киради	
Предикат орқали туташтиришда, чап ва ўнг жадваллар кўрсатилган предикат ёрдамида уланади	
Устунлар номи бўйича туташади	

№155 Фан боби – 4; Бўлими – 2; Қийинчилик даражаси – 2;

NATURAL JOIN операторига таъриф беринг	
Табиий тутуштиришда, чап ва ўнг жадвалларини бир хил устун исмлари бўйича уланади, натижавий жадвалга бир хил исмлар бир марта киради	
Устунлар номи бўйича туташади	
Ўзаро кесишилган уланиш, бу туташтиришда натижавий жадвал манба жадвалларни декарт кўпайтмасига тенг бўлади	
Предикат орқали туташтиришда, чап ва ўнг жадваллар кўрсатилган предикат ёрдамида уланади	

№156   Фан боби – 4; Бўлими – 3; Қийинчилик даражаси – 3;

JOIN ... ON операторига таъриф беринг	
Предикат орқали туташтиришда, чап ва ўнг жадваллар кўрсатилган предикат ёрдамида уланади	
Табиий тутуштиришда, чап ва ўнг жадвалларини бир хил устун исмлари бўйича уланади, натижавий жадвалга бир хил исмлар бир марта киради	
Устунлар номи бўйича туташади	
Ички туташтириш тури	

№157 Фан боби – 3; Бўлими – 1; Қийинчилик даражаси – 2;

JOIN ... USING операторига таъриф беринг	
Устунлар номи бўйича туташади	
Калит сўзи мажбурий эмас, уни ёзмаса ҳам бўладиган жараён	
Ички туташтириш тури	
Чап ташқи туташтириш тури	

№158 Fan bobi – 4; Bo'limi – 1; Qiyinchilik darajasi – 2;

OUTER операторига таъриф беринг
Калит сўзи мажбурий эмас, уни ёзмаса ҳам бўладиган жараён
Ўнг ташқи туташтириш тури
Тўлиқ ташқи туташтириш тури
Туташтиришда ички туташтиришга тескари бўлган ҳолат

№159   Fan bobi – 4; Bo'limi – 1; Qiyinchilik darajasi – 2;

INNER операторига таъриф беринг
Ички туташтириш тури
Ўнг ташқи туташтириш тури
Тўлиқ ташқи туташтириш тури
Калит сўзи мажбурий эмас, уни ёзмаса ҳам бўладиган жараён

№160   Fan bobi – 4; Bo'limi – 1; Qiyinchilik darajasi – 2;

LEFT [OUTER]
Чап ташқи туташтириш тури
Тўлиқ ташқи туташтириш тури
Ички туташтириш тури
Ўнг ташқи туташтириш тури

№161   Fan bobi – 4; Bo'limi – 1; Qiyinchilik darajasi – 2;

RIGHT [OUTER]
Ўнг ташқи туташтириш тури
Ички туташтириш тури

Тўлиқ ташқи туташтириш тури
Чап ташқи туташтириш тури

№162   Fan bobi – 4; Bo’limi – 1; Qiyinchilik darajasi – 3;

FULL [OUTER]
Тўлиқ ташқи туташтириш тури
Ўнг ташқи туташтириш тури
Ички туташтириш тури
Чап ташқи туташтириш тури

№163   Fan bobi – 4; Bo’limi – 1; Qiyinchilik darajasi – 2;

UNION JOIN
Туташтиришда ички туташтиришга тескари бўлган ҳолат
Калит сўзи мажбурий эмас, уни ёзмаса ҳам бўладиган жараён
Ўнг ташқи туташтириш тури
Тўлиқ ташқи туташтириш тури

№164   Fan bobi – 4; Bo’limi – 1; Qiyinchilik darajasi – 2;

INSERT операторининг неча хил шакли бор?
2
3
4
5

№165   Fan bobi – 4; Bo’limi – 1; Qiyinchilik darajasi – 2;

INSERT INTO операторинг формуласи келтирилган қаторни топинг
INSERT INTO <жадвал номи> VALUES (<қийматлар рўйхати>)
INSERT INTO <жадвал номи> SET (<қийматлар рўйхати>)
CREATE TABLE <жадвал номи> SET (<қийматлар рўйхати>)
CREATE TABLE <жадвал номи> VALUES (<қийматлар рўйхати>)

№166   Fan bobi – 4; Bo’limi – 2; Qiyinchilik darajasi – 3;

Қуйидаги келтирилганлардан мантикий тур келтирилган қаторни топинг
BOOLEAN
INT
VARCHAR
FLOAT

№167   Fan bobi – 1; Bo’limi – 2; Qiyinchilik darajasi – 1;

Қуйидаги келтирилганлардан белгилар тури келтирилган қаторни топинг
CHAR, VARCHAR
NUMERIC
DECIMAL
INT

№168   Fan bobi – 1; Bo’limi – 2; Qiyinchilik darajasi – 3;

Қуйидаги келтирилганлардан фексирланган нуқтали сон тури келтирилган қаторни топинг
NUMERIC, DECIMAL
CHAR, VARCHAR
BOOLEAN
CHLOB

№169   Fan bobi – 1; Bo’limi – 2; Qiyinchilik darajasi – 2;

Қуйидаги келтирилганлардан сузувчи нуқтали сонлар тури келтирилган қаторни

ТОПИНГ
FLOAT, REAL
NUMERIC, DECIMAL
CHLOB, BLOB
DATE, TIME

№170   Fan bobi – 1; Bo’limi – 2; Qiyinchilik darajasi – 1;

Қуйидаги келтирилганлардан сана ва вақт тури келтирилган қаторни
DATE, TIME
FLOAT, REAL
NUMERIC, DECIMAL
CHLOB, BLOB

№171   Fan bobi – 4; Bo’limi – 2; Qiyinchilik darajasi – 3;

Қуйидаги келтирилганлардан объект берилганлар тури келтирилган қаторни аниқланг
CHLOB, BLOB
DATE, TIME
NUMERIC, DECIMAL
FLOAT, REAL

№172   Fan bobi – 1; Bo’limi – 2; Qiyinchilik darajasi – 2;

Скаляр амаллар келтирилган қаторни топинг
+, -, *, /
?, &
^, !, =
%, \$

№173. Fan bobi –3; Bo’limi – 2;Qiyinlik darajasi –2;

Сатр узунлигини аниқлайдиган функцияни топинг
CHAR_LENGTH
CAST
LOWER
UPPER

№174. Fan bobi –3; Bo’limi – 2;Qiyinlik darajasi –2;

Берилганлардан бир турдан бошқа турга ўтказадиган функцияни топинг
CAST
UPPER
LTRIM
RTRIM

№175. Fan bobi – 4; Bo’limi – 2;Qiyinlik darajasi –2;

Келтирилганлардан сатрни туташтириш амалини кўрсатинг
&

+
%

№176. Fan bobi –4; Bo’limi – 2;Qiyinlik darajasi –2;

Сатрдаги катта ҳарфларни кичик ҳарфларга ўтказадиган функцияни топинг
LOWER
CASE
SUBSTRING
RTRIM

№177. Fan bobi –4; Bo’limi – 2;Qiyinlik darajasi –2;

Сатрдаги кичик ҳарфларни катта ҳарфларга ўтказадиган функцияни топинг
UPPER
LOWER
CURRENT_DATE
POSITION

№178. Fan bobi –4; Bo’limi – 1;Qiyinlik darajasi –2;

Сатрдаги бошланғич пробелларни олиб ташлайдиган функцияни топинг
LTRIM
POSITION
RTRIM
SUBSTRING

№179. Fan bobi –4; Bo’limi – 2;Qiyinlik darajasi –2;

RTRIM функциясининг вазифаси нима?
Сатр охиридаги пробелларни олиб ташлайди
Сатр узунлигини аниқлайди
Бир турдан бошқа турга ўтказди
Икки сатрни туташтиради

№180. Fan bobi –4; Bo’limi – 2;Qiyinlik darajasi –2;

POSITION функциясининг вазиваси нима?
Бир сатрни бошқа сатрдаги жойини аниқлайди
Сатрдан сатр остини ажратиш усун ишлатилади
Шарт бўйича бир нечта қийматни танлаш
Икки сатрни туташтириш

№181. Fan bobi –5; Bo’limi – 2;Qiyinlik darajasi –2;

SUBSTRING функциясининг вазиваси келтирилган қаторни топинг
Сатрдан сатр остини ажратиш усун ишлатилади
Икки сатрни туташтириш
Бир сатрни бошқа сатрдаги жойини аниқлайди
Сатр охиридаги пробелларни олиб ташлайди

№182. Fan bobi –5; Bo’limi – 2;Qiyinlik darajasi –3;

CASE амали нима учун ишлатилади?
Шарт бўйича бир нечта амални танлаш учун
Жорий санани қайтариш учун
Икки сатрни туташтириш учун
Сатрдаги катта ҳарфларни кичик ҳарфларга ўтказиш учун

№183. Fan bobi –5; Bo’limi – 2;Qiyinlik darajasi –3;

CURRENT_DATE операторининг вазафасини топинг
Жорий санани қайтаради
Жорий вақтни қайтаради
Жорий сана ва ва вақтни қайтаради
Сатр узунлигини қайтаради

№184. Fan bobi –5; Bo’limi – 1;Qiyinlik darajasi –3;

SQL тилининг намунасида ташқи калит сўзларини кўрсатиш учун қанда й конҷруксия ишлатилади?
FOREIGN KEY
PRIMARY KEY
UNIQUE
NOT NULL

№186. Fan bobi –5; Bo’limi – 2;Qiyinlik darajasi –3;

CASCADE операторининг вазафаси
Аждод жадвалидаги сатрлар ўчирилади, авлод жадвалдаги шу сатрларга ҳавола қилган сатрлар ҳам автоматик равишда ўчирилади
Аждод жадвалдаги сатрлар ўчирилади, авлод жадвалдаги шу сатрларга ҳавола қилган ташқи калитни қиймати NULL га алмаштирилади
Аждод жадвалдаги сатрлар ўчирилади, авлод жадвалдаги шу сатрларга ҳавола қилган ташқи калит устуннинг қиймати келишув бўйича олинган қийматга алмаштирилади

Агарда авлод жадвалдаги ташқи калит аждад жадвалга бирор бир сатрига ҳавола қилса, аждоод жадвалдаги сатрни ўчириш ман этилади

№187. Fan bobi –5; Bo’limi – 2;Qiyinlik darajasi –2;

Тасуввурни яратиш учун қандай оператордан фойдаланилади?

CREATE VIEW

CHECK OPTION

CASCADED

CREATE TABLE

№188. Fan bobi –5; Bo’limi – 2;Qiyinlik darajasi –3;

FakTalaba тасаввурини олиб ташлаш учун тўғри ёзилган кодни топинг

DROP VIEW FakTalaba

DROP FakTalaba

DELETE * FROM TALABA

DELETE *FROM TALABA WHERE ID=1

№189. Fan bobi –5; Bo’limi – 2;Qiyinlik darajasi –2;

SQL да транзакция моделини тавсифлашда уни неча турга бўлмамиз?

2

3

4

5

№190   Фан боби – 5; Бўлими – 3; Қийинчилик даражаси – 2;

COMMIT операторининг вазифаси

Транзакция муваффақиятли тугаши

Жадвалнинг бошига қайтиш

Жадвалнинг охирига қайтиш

Транзакция муваффақиятсиз тугаши

№191   Фан боби – 5; Бўлими – 3; Қийинчилик даражаси – 1;

ROLLBACK операторининг вазифаси

Транзакция муваффақиятсиз тугаши

Жадвалнинг охирига қайтиш

Жадвалнинг бошига қайтиш

Транзакция муваффақиятли тугаши

№192   Фан боби – 5; Бўлими – 3; Қийинчилик даражаси – 3;

Куйидагилардан берилганлар бутунлигини тавсифлашда кўрсатилган жадвал устунига ҳавола қилиш ҳукуқи берилган операторни топинг
REFERENCES
CREATE VIEW
GRANT
USAGE

№193   Фан боби – 5; Бўлими – 3; Қийинчилик даражаси – 3;

Индекслар маълумотлар базасида нима сабали ишлатилади?
Жадвал сатрларини тезкор қидириш учун
Жадвалга янги учтун киритиш учун
Жадвалдан устунни ўчириш учун
Келишув қийматларини ўчириш учун

№194   Фан боби – 5; Бўлими – 3; Қийинчилик даражаси – 3;

Талаба жадвалидаги маълумотларни чиқариш учун қуйидагича код ёзилади
SELECT * FROM Талаба;
SELECT ism,familiya FROM TALABA ;
SELECT *FROM TALABA;
SELECT *FROM TALABA WHERE ISM='ISLOM'

№195   Фан боби – 5; Бўлими – 3; Қийинчилик даражаси – 3;

Талаба жадвалидан исми Жалол бўлган талабанинг маълумотлари ўчирилишидаги тўғри ёзилган код топилсин
DELETE *FROM Талаба WHERE исм='Жалол';
DELETE *FROM Талаба
UPDATE *FROM TALABA WHERE исм='Жалол';
DELETE *FROM TALABA WHERE исм='Жалол';

№196   Фан боби – 5; Бўлими – 3; Қийинчилик даражаси – 3;

TALABA жадвали берилган. Унинг 3 та атрибути бор. Унга SQL коди орқали манзили деб аталадиган янги атрибут қўшилсин
ALTER TABLE TALABA ADD МАНЗИЛИ VARCHAR(20);
ALTER TABLE TALABA RENAME МАНЗИЛИ VARCHAR(20);
RENAME ISM TO MANZILI;
ADD COLUMN МАНЗИЛИ VARCHAR(20);

№197 Fan bobi – 5; Bo’limi – 1; Qiyinchilik darajasi – 3;

TALABA жадвали берилган. У исм, фамилия, ёши атрибутларига эга. Савол: фамилия атрибутга гурухланиб уларнинг фамилияси сўнгра ёшлари йиғиндиси топилсин
Select фамилия, SUM(ёши) from talaba group by фамилия;
Select SUM(ёши) from talaba group by фамилия;
SELECT SUM(YOSH) FROM TALABA GROUP BY FAMILIYA;
SELECT FAMILIYA, SUM(Y0SH) FROM TALABA GROUP BY FAMILIYA;

№198 Fan bobi – 5; Bo’limi – 1; Qiyinchilik darajasi – 3;

Талабалар нечта шаҳардан келганлигини аниқловчи сўров тўғри келтирилган қаторни топинг
Select count(distinct tug_shahar) from Талаба;
Select count(*) from Талаба;
Select SUM(distinct tug_shahar) from Талаба;
Select SUM(*) FROM Талаба;

№199 Fan bobi – 5; Bo’limi – 3; Qiyinchilik darajasi – 3;

TALABA1 ва TALABA2 жадваллари қандай қортежлар билан кесишганини топиш учун қандай сўров ёзилади
Select *from talaba1 intersect select *from talaba2;
SELECT ism FROM TALABA1 INTERSECT SELECT ism FROM TALABA2
Select *from talaba1 Union Select *from talaba2
Select *from talaba1 MINUS Select *from talaba2

№200 Fan bobi – 5; Bo’limi – 1; Qiyinchilik darajasi – 3;

T1 жадвал ID, исм, фамилия, тугилган санаси, ёши атрибутларига эга. Савол: фамилия бўйича гурухлаш амалга оширилиб бир хил фамилия остида бўлган талабаларнинг ёши йиғиндиси 25 дан катта бўлганларининг фамилияси камайиш тартибида ёзилсин
Select фамилия, SUM(ёши) from T1 group by фамилия having SUM(ёши)>25 order by фамилия desc;
Select фамилия, COUNT(ёши) from T1 group by фамилия having COUNT(ёши)>25 order by фамилия desc;
Select фамилия, MAX(ёши) from T1 group by фамилия having SUM(ёши)>25 order by фамилия DESC;
Select фамилия, SUM(ёши) from T1 group by фамилия having SUM(ёши)>25 order by фамилия ;